MASTER
NEGATIVE
NO. 93-81554-2

MICROFILMED 1993

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States - Title 17, United States Code - concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or other reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

This institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

SCHRODER, CHRISTOPH

TITLE:

DISPUTATIO PRIMA DE DEFINITIONE ET...

PLACE:

GIESSAE

DATE:

1617

Master Negative #

93-81554-2

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

102 Schröder, Christoph.
Sch7 Disputatio prima de definitione et distributione philosophiae, ejusdemq; attributis. Giessae 1617 Sq.D. 8p.

377010 Academic dissertation at Giessen (Ger) university; Christoph Scheibler praeses.

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 11x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 7/7/93 INITIALS BE
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 mm

1 2 3 4 5

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

102 Sch 7

Columbia University
in the City of New York
Library

Special Fund
1898
Given anonymously

COLUMBIA

DISPUTATIO PRIMA

De Definitione & Diſtributione Philoſophiæ, ejuſdemq́ attributis,

QVAM

Deo T. O. M. Adjuvante

PRÆSIDE

M. CHRISTOPHORO SCHEIBLERO LOGIC. AC METAPH.

Profeſſore, & Pœdagogiarcha, & p. t. Academiæ Rectore,

Publicè defendere annitetur

CHRISTOPHORUS SCHRÖDERUS
Neuhoffia-Buchonius.

Die 22. Novembris, horis & loco conſuetis.

GIESSÆ, Typis Caſparis Chemlini,

Anno M DC XVII.

Magnifico, admodum Reverendo, Ampliſſimis, Clariſſimis, Præſtantiſſimis Viris.

Dn. M. CHRISTOPHORO SCHEIBLERO, Academiæ p. t. Rectori.

Dn. M. JOHANNI SCHRöDERO, Eccleſiæ Norimbergenſis ad D. LaurentI Superintendenti digniſſ. vigilantiſſimo.

Dn. BARTHOLOMÆO VIATO, Seniori, florentiſſimæ Reip. Norimbergenſis Mercatori primario, Majoris Senatus adjuncto digniſſimo.

Dn. GEORGIO LANGIO, Civi ibidem & Mercatori primario.

Dn. M. GEORGIO SCHRöDERO Scholæ ibidem Ægidianæ Rectori digniſſimo, ſolertiſſimo.

Dn. M. HENRICO SCHRöDERO, Scholæ Idſteinianæ Conrectori fideliſsimo.

Dnn. Mecœnatibus, Præceptori Promotoribus, Fautoribus, Agnatis debito honore ardenti amore, recepto more, ſincero ore, omniq; re æſtimandis, celebrandis.

NUtrivit Juvenis quondam coluitq; draconem,
Quem tandem invitus perdidit atque dolo.
Hic pòſt in ſylvis ſic circum fuſtibus actus
Latronum, ut claros ederet ore ſonos.
Aſt draco cognoſcens vocem, mox advolat, illum
Prendit, latrones diſſipat, imò necat.
Scilicet haud voluit malus, ingratusq; videri.
Aptè cum poſſet multa referre bona.
Hoc ſi terribilis fecit draco, quid bone Iova
Non faciant homines, queîs bona mille cadunt!
Diſpeream, cupio ſi ingratus dicier unquam,
Affectus teſtes hæ mihi ſunto theſes.
Vos modò porrectâ quod adeſt apprendite fronte,
Næ majora brevi Marte favente dabo.

Chriſtophorus Schröderus Neuhoffiâ Buchonius.

DISPUTATIO PRIMA.

De definitione & diſtributione Philoſophiæ, ejuſdemq; attributis.

THESIS I.

PRopoſiturus doctrinam de Philoſophia ejuſque partibus, generalem, à definitione ejuſdem & diſtributione & generalibus attributis initium facio, & præmiſſâ expoſitione vocis.

I. *De nomine Philoſophiæ.*

2. Ac nomen quidem Philoſophiæ dicitur ἐκ τοῦ φιλεῖν τὴν σοφίαν, h. e. amare ſapientiam. Uſus tamen vocis deſcivit ab impoſitione. Non enim Philoſophi dicuntur, qui ſapientiam amant, (quod etiam tyronibus, ruſticis & idiotis convenit) ſed qui habitus ſibi ſcientiarũ, &c. acquiſiverunt. *Notatio.*

3. Eſt etiam vox hæc ambigua. Aliquando ſignificat ſolam Metaphyſicam, quæ & cum addito ſolet dici prima Philoſophia. 2. Apud Ariſtotelem 1. Metaph. 4. ſumitur pro illis diſciplinis, quæ in ſubſtantiis verſantur, & ſic comprehendit Phyſicam & Metaphyſicam. 3. Sumitur quandoq; pro ſolis ſpeculativis diſciplinis. 4. Aliquando pro ſolis practicis. 5. Aliquando pro ſolis realibus diſciplinis, dimiſsis inſtrumentalibus. 6. Aliquãdo pro conjuncto ex illis omnibus, h. e. ut complectatur ſcientias & ſpeculativas & practicas, & artes inſtrumentales. Et ſic nunc de Philoſophia loquimur. Solet & quandoq; Philoſophia ſignificare iſtas diſciplinas, quas vulgo facultates dicimus. *Ambiguitas.*

260565

Æquipollentia.

4. Philoſophia antiquitus dicebatur σοφία. Indeq; Philoſophi dicebantur σοφοὶ. Pythagoras autem primùm ad evitandam ambitionem & tumiditatem, maluit φιλόσοφος, quàm σοφὸς dici. Aliis Philoſophi dicti ſunt Sophiſtæ & Gymnoſophiſtæ & Magi. Sed hæc nomina deinceps odioſa facta ſunt. Sicut antiquitus quilibet Imperatores & Reges dicebantur honorifico nomine τύραννοι, quod ſimiliter nunc ſolùm in malam partem accipitur.

II. De Definitione Philoſophiæ.

Aliorũ Definitiones.

5. Definitiones Philoſophiæ ſex recenſet Damaſc. in Dialecticis. Veluti ſunt: *Philoſophia eſt Entium, quatenus Entia ſunt, cognitio.* Et *Philoſophia eſt rerum divinarum & humanarum cognitio.* Item: *Philoſophia eſt meditatio mortis. Philoſophia eſt aſſimilari Deo. Philoſophia eſt amor ſapientiæ.* Et deniq; *Philoſophia eſt ars artium, & ſcientia ſcientiarum.*

6. Nulla tamen ex iſtis noſtro inſtituto ſatisfacit. Sunt enim partim anguſtiores, partim latiores. Aliæ etiam nominales ſolùm vel Metaphoricæ.

7. Igitur ad hanc rem expediendam dico. 1. Philoſophiam eſſe quid per aggregationẽ, & proinde perfectè definiri non poſſe, ſed ſolùm qualiter qualiter.

8. Solent autem deſcribi Entia per aggregationem per collectionẽ partium, unde aggregantur. Ita mundus definitur, quod ſit compages ex cœlo & terra, iiſq; quæ in iis continentur: & Reſpublica eſt hominum iiſdem legibus definitorum multitudo, & ſic in aliis.

Definitio propria.

9. Ad hunc ergo modum Philoſophia erit definienda ex collectione partium ſuarũ, nempe quod ſit ſcientiarum (ſpeculativarum & practicarum) & artium inſtrumentalium comprehenſio.

3. De

III. De Diſtributione Philoſophiæ.

10. Jam verò Philoſophiæ diſtributio aliter atque aliter à Philoſophis propoſita fuit.

Philoſophia diviſio in ſeptem artes liberales.

11. Antiquitus diviſa fuit Philoſophia in ſeptem artes liberales, quas vocarunt, h. e. Grammaticã, Dialecticam, Rhetoricam, Muſicam, Arithmeticam, Geometriam, Aſtronomiam, juxta verſiculos:

Gram. *loquitur*, Dia. *vera docet*, Rhet. *verba colorat*,
Mu. *canit*, Ar. *numerat*, Geo. *ponderat*, Aſ. *docet aſtra*.

12. Sed hæc diviſio non exhaurit diviſum. Omiſſa enim eſt Metaphyſica, Phyſica, Optica, Ethica, &c. Nam quod dicitur, has non liberales, ſed liberas eſſe diſciplinas, ex eo non ſatis conſtans eſt, quod non apparet ratio diſcernendi iſtas voces.

Stoica diviſio.

13. Alia diviſio eſt Stoicorum. Illi dividunt Philoſophiam in Logicam, Phyſicam & Ethicam. Hæc diviſio mala non eſt, ſi rectè intelligatur. Igitur per Logicam intelligunt generatim Dialecticam, Grammaticam & Rhetoricam, eò quod omnes iſtæ diſciplinæ ἐν τῷ λόγῳ verſantur. Per Phyſicam intelligunt omnes ſpeculativas ſcientias, eò quod illarum eſt conſiderare τὰς φύσεις h. e. eſſentias rerum. Per Ethicam verò intelligunt moralem, ſeu practicã Philoſophiam, eò quod diſciplinæ practicæ verſantur ἐν τοῖς ἤθεσιν h. e. in moribus.

Diviſio peripatetica.

14. Tertia principalis Philoſophiæ diviſio apud peripateticos eſt, in diſciplinas ſpeculativas & practicas. Ubi diſquirendum eſt primùm, quænam diſciplinæ poſſint dici ſpeculativæ, vel practicæ. Deinde ſenſus iſtius diviſionis eſt explicandus.

Qui habitus dicendi ſpeculativi vel practici?

15. Hanc igitur ad rem 1 dico: *Denominationem habitus practici & ſpeculativi, non tranſſumi ab objecto.* Quod

videlicet

videlicet alius habitus ſit de operabili, alius de cognoſcibili. Ita tenemus contra Algazelem, & patet. Nam una eademq; res poteſt tractari in ſcientia ſpeculativa & practica. Ita Phyſicus agit de affectib. ſpeculando, & cognoſcendo cauſas & attributa illorum. De iiſdem tractat Ethicus, modo practico, ſubiiciendo eos ad dictamen rationis.

15. II. *Sumenda igitur eſt talis denominatio, ex fine cum reſpectu ad obiectum.* Ita ex prioribus relinquitur.

16. III. *Sumitur inquam ex fine ultimo.* Nam diſciplinis practicis etiam convenit cognitio. Ea inquam diſciplina practica eſt hactenus, quæ ultimo tendit ad praxin. Ea eſt ſpeculativa quæ ultimo tēdit od cognitionē.

17. IV. *Finis ad has denominationes neceſſarius, nō debet ſumi ex intentione cognoſcentis abſolute, ſed juxta naturam diſciplinæ.* Ita contra Soncinatem & alios tenemus. Et appparet, quia ſic prorſus accidētales & eventuales differentiæ habituum iſtæ eſſent. Cum maxime variare poſſint intentiones diſcentium.

18. Summatim ergo hactenus diſciplina *Theoretica* eſt, quæ ex natura ſui ultimo tendit ad cognitionem: *Practica* a. quæ in cognoſcendo ex natura ſui (quicquid ſit de privata diſcentis intentione) non ſubſiſtit, ſed ultra cognitionem tendit in operationem.

Explicatur diviſionis illius ſenſus.

19. Cęterum ſenſus illius diviſionis poteſt eſſe duplex. Vel enim practicę diſciplinę intelligi poſſunt per diſtinctionem ad ποιητικὰς, Vel ut indifferenter omnes diſciplinæ dicantur practicæ, quę non ſunt ſpeculativę, ſive id ſit per modum πράξεως, ſpecialiter loquendo, ſeu per modum ποιήσεως.

20. Si primo modo intelligatur diviſio, loquetur ea ſolum de philoſophia reali: ſi poſteriori modo: loquetur ea de philoſophia juxta ſuperiorem definitionem noſtram. Summatim autem juxta veriorem ſententiam, philoſophiæ diviſio eſt optima, in ſcientias Theoreticas & practicas, ſeu morales, & Inſtrumentales diſciplinas.

IV. *De Attributis Philoſophiæ.*

21. Non hic omnia Philoſophiæ attributa proſequemur, ſed ea ſolum, de quibus potiſſimum controverſia eſſe ſolet iiſq; quæ ad Theologiam referri ſolent.

22. Hic igitur exiſtimatur ab aliquibus: Philoſophiam eſſe prorſus Theologiæ contrariam, & ſi maximè id non ſit, tamen inutilem eſſe & indignam ſtudio: denique ſaltem ex philoſophis gentilibus eam non eſſe tractandam.

Philoſophia non contrariatur Theologia.

23. Hanc ad rem dico. I. *Philoſophia ut ſic non contrariatur Theologiæ.* Ita patet, quia & lumen fidei & lumen rationis eſt à Deo Impoſſibile autem eſt, ut Deus per lumen fidei inclinat ad veritatem. Et per lumen rationis ad falſitatem. Atque hinc Auguſtin. *Epiſt. 7. ad Marcell.* æqualiter loquitur de ſcriptura & ratione: *Si ratio contra divinarum ſcripturarum authoritatem redditur, quamlibet acuta ſit, fallitur veriſimilitudine. Nam vera eſſe non poteſt. Rurſus ſi manifeſtiſſima certaque rationi velut ſcripturarum ſanctarum obiicitur authoritas, non intelligit, qui hoc facit.* Vid. & lib. I. de gen. ad lit. c. 21.

Philoſophia utilitas.

24. II. *Philoſophia maximè utilis eſt, ut ad alias facultates, ita & ad Theologiam.* Et patet, I. quod generalem tradit modum ſciendi in diſciplinis inſtrumentalibus. 2. Quod ſine Philoſophia non poſſunt cognoſci termini ſcripturæ, & diſputationum Theologicarum. Veluti ſunt nomina metallorum, piſcium, avium, Cœli,

cœli, maris, &c. in ſcripturis occurrentia. Item cùm in diſputationibus Theologicis quæritur: An peccatum originis ſit *ſubſtantia*, an ſit aliquid *poſitivum*: An perſonæ Trinitatis *differant realiter*, & quæ ſunt quæſtiones ſimiles.

25. Accedit quod frequenter adverſarii ex Philoſophia argumentantur, & nos iiſdem ex Philoſophia argumenta opponimus. Utrobique autem Philoſophiæ agnitio neceſſaria eſt.

26. Et dimiſſis his omnibus, uſu inquam ad alias facultates Philoſophia in & per ſe perficit intellectum & voluntatem noſtram. Et ſic digna eſt cui opera impendatur.

Philoſophiā diſci & tractari poſſe ex libris Ethnicis.

27. III. Dico: *Philoſophiam etiam diſci & tractari poſſe ex libris Ethnicorum.* Ita & Moſes in ſcientia Ægyptiorum: & Daniel in ſcientia Chaldæorum inſtructus fuit. Et Paulus ex Epimenide, Arato, Menandro verſus citat. Et niſi legerentur gentiles libri, quomodo refutabuntur gentilium errores. Alia mittimus.

FINIS.

DATE DUE

JUN